

STOURM L'HAÏ

COMBAT

ENTRE

AR FRANCICHEN

HAG

AR BRUSSIANET

en pad ar siej, tost da Bariz

Silaouit, tod Breiz-Izell, ha c'hanon, me ho ped,
 Ha me ia d'ha lavared ar stourm oa n'eur gaved,
 Ha dostig d'ha gaer Bariz, nao-war-n'uguent ha zu
 Mil-eiz-cant-tri-uguent-dec, dre eun amzer goal du.

Ann avel he oa scorned, ann amzer he oa ien,
 Ar zoudardet ha rampled er fank hag er voulien
 Ann eil zoudard lavare doustadik d'he guile :
 « Erru zeo tost ar maro, me enn cleo ho vale. »

Teir eur oa nevez soned he barz enn Gentilli,
 Pa oa zoudardet iaouank guennoc'h evit lilli,
 Ho vale war zu kaer l'Haïs ag ho fennou saved
 D'ha glask ann enebourien ho dalc'he liammed.

Ar zoudarded deuz ar Pruss ha zalc'he anoezhe
 Evel ma rha ar c'hleved ann dud war ho guele,
 Ho derc'hell ha renn ha dost ne helleen ket fringall,
 Ar Roue Guillou ha boueze he vrec'h pouner war Gall.

Dukro enn d'hoa lavared, enn devehou araog :

- A barz eun neubend deiou avezo eur gael greg
- « Enn tre ar Prussianed ha bugale hor bro,
- Rac c'hoant emm beuz d'a veled dez ar peoc'h ann distro
- Dilezell ha ran Pariz, enn penn daou c'hant mil den,
- « Tri c'hant-mil ha chom henni evit ann eil loden,
- Ha biken ne zistroañ, me enn tou, d'ha Bariz,
- Kenn amm bezo ho c'hassed d'ha Verlin war ho c'hiz.
- « Homp dere'hell ha fell dezhe enn kreiz eur c'heil houarn
- « Evel ma zalc'h aliez ann droug-chass al louarn,
- « Ailaz ! red ezeo demp-ni ho zrec'hi pe mervel
- « Evel ma ra ar bleuniou p'ha c'houez an droug-avel.
- Hoguen ma vefenn lazed, 'vel mar guellan beza,
- Arabat v'ho ho espern, red ha v'ho ho laza,
- « Red avezo ho laza eb cavet tamm true
- « Rac inn azo noz ha de ho clask caout homp bue ! »

Ar zoudardet p'ho d'heoa ar guiriou-man cleved
Ha zilezaz kaer Bariz evel tud spouronned,
Eun darn ha redaz ha glei ag eun darn all ha zeo,
Tanned siouaz ho fennou evel penn eun den meo.

Evel-ze enn eur gave, nao-war-n'uguent ha zu,
Darn ho vonned war zu l'Haï dre eun nozvez goal du.
Ann amzer he oa goal du, eneblec'h oa goulou
Nemet ha rhe zo hadet gant Doue enn envou.

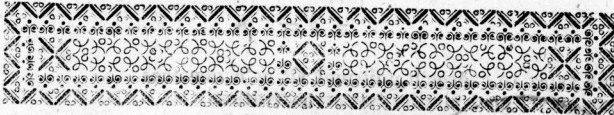
Enn eur vale n'eur gavjonn dirag ar gaer ha l'Haï
Darn dioute lavare bremaik vantan me c'haï
Err penn kenta barz enn kaer d'ha guemer enr baniel
Ag enn dalc'hinn huelloc'h, evit ar zaout ho c'herniel.

Deuz Mobilet Achu-Douar ar bederved loden
Enn eur gavaz ar c'henta d'ha ziraou ar chaden,
Enn drenchadenno Huel-Bruk he c'hortozenn ann heur
D'ha skei, evit discarout ar'he ha laz ho breur.

Darn dioute ho devoa ho c'herniel bet tanned,
Ag eun darn all ho devoa ho guin kazi eved,
Nann, nikun deuz annezhe ne guemere tamm aon.
Evit guelout ho bredeur kousket war ar walskaon.

Ho c'halon he oa kargued gant Doue deuz ar feiz
Ha chomm atao d'ha veva enn touesk bugale Breiz,
Doue deuz nec'h ann envou ha reize annezhe
Rak Doue ha gar atao, mer goar, e vugale.

D'ha eiz heur deuz ar beure eur ouez he oa cleved
Ho lavarad : « Redit araog, redit araog paotred.
« Duonn, ha dreg ar voguer, hemedi ar victor
« Ho c'hortozout ha c'hanoc'h gant he breur ann honor. »

FALLAGRIES

AR GOMMUN RU

EN PARIS

Var eun ton nevez.

Mæstr an env, an douar, carguet a buissanç,
Gret eur zel a drue da ronantelez Franç ;
Nia a deu d'ho pidi a greis hon c'halonno
Da lacat eun termen da fia hon malheurio.

Franç eoa arrogant breman zo eur blaves,
Hirie man en canvo hac en tristidigues ;
Anaveout a ran cals deus a dud savant,
Hac e zo estonet breman pe gomprenant

Penaus e zomp rentel bars en quen ber amzer ;
Ar lenne, dar c'houlz-man, oamp glorius a fier.
Men ne non man ebet nemert eunn innoçant,
Memes tra larin dec'h voar-ze ma zantimant :

Hon ourgouil zo quiriec mar gomp bet diskaret,
Lennet an Aviel hag e cafel merquet :
« Piou benac en em zav a vezo diskaret,
« Nep e n'em huellaï a vo izelleet. »

Ar vanite e n'eus. d'eus e leïn, en Envo,
Discaret Lucifer en creis an tourmancho ;
Ari oa bars en Franç quement a vanite
Ne n'em soumette quen an eil den dhe guile.

Dalec an huellan betec an izellan,
Eur c'hemener, zo quen, n'eus quel goassoc'h 'vilan,
Eur montr hac, eur chaden stag eus toul e vragou,
Eur vez eo ho guelel gant eun dizac'her laou.

- Calz dioute a zeue enn tre pevar dougued,
- Ha calz all ha lavare : Va Doue va mougued,
- Rac ma choman enn bue n'emm h'ho nemet poanion
- Calz goassoc'h evit ar he a zo enn Ivernion. »

Deuz drenchaden Huel-Bruk zistrojonn war ho c'hiz
Enn trezec ha Gentilli, ha dostig d'ha Bariz,
Ag he barz enn Gentilli p'ha ouien enn eur gaved
Enn eur strinkjonn d'ann daoulinn d'ha bedi aun Drinded .

D'ha bellad diwar hor bro ar woalen ha gastl,
Kencoulz evel ar woalen ha zileun meur ha di,
Ha goudeze ha bedjonn ha galon vad Doue
D'ha rei d'ho breudeur maro ar peoc'h enn guir Roue.

Cettu aze enn devez ag he laka c'huero
Calonnou kement hini ha leze r'he varo,
Eun darn leze kindirvi, eun darn all ho breudeur,
Ag eun darn all mignoaned, Doue ! pebeuz goaleur.

Evel-ze tud Breiz-Izell noz ha de ha gleomp
Pedi atao ann hini eun devez a velfomp,
D'ha gass diwar hor ziez pell, pell ar brezellou
Ha lac eun darn vraz ha dud d'ha skuill eur mor daëlou.

Er goud arit coulz ha me n'enn deo ken ann douar
Nemet eun draounien duoc'h vit ma zeo ar mouar,
Dre aman ne veler ken, allaz ! nemet enkreuz
Ha calonnou difregued gant ar spern ag ann drez.

Nann, n'enn deuz nemet eul lec'h ag he vever hevruez,
Enn keita ma ver aman ho veva malhevruez,
Ag ar lec'h-ze zo anvet dre holl ar Baradoz
All lec'h ma chomm ar Vamm vad ha r'ho demp he bennoz.

Ha bennoz war hor ziez atao he deuz scuilled
Ha laked war ann hent mad meur ha hini colled,
Meur a hini n'eur golled taca war ann hent mad
Pa zaoulinnon dirazi, pa zaoulinnon timmad.

Evel-ze ha greiz calon he fedomp eb paouez
Hi, he devez bet atao silaouet mad hor monez ,
Ag eun devez d'ha zonet hevruez eun he c'hever
Nimp ha ganno d'ha Zoue meuteudi eun niver !

Vincent COAT.

Propriété de l'Éditeur, J. H.